

مقایسه تکنیک‌های استخراج دانش و ارائه یک متدولوژی ساخت یافته به‌منظور مستندسازی دانش

نوید نظافتی*، مهسا رشیدی**، محمد تقی تقوی فرد***

چکیده

بخش قابل توجهی از سرمایه‌های دانشی که در حین فرآیندهای کاری توسط کارکنان سازمان تولید می‌شود، در ذهن‌های آن‌ها باقی می‌ماند و با جدایی افراد از سازمان از دست می‌رود و امکان بازیابی آن وجود ندارد. بنابراین یک ضرورت جدی، اکتساب و بازیابی این دانش ارزشمند برای استفاده مجدد است. براین اساس، این پژوهش به دنبال ارائه یک روش ساخت‌یافته به‌منظور اکتساب دانش خبرگان و مقایسه تکنیک‌های اکتساب دانش است. ۳۴ تکنیک مختلف اکتساب دانش شناسایی شده است اما هیچ‌یک کارایی و اثربخشی لازم را در حوزه مدیریت دانش ندارد. بنابراین با ترکیب تکنیک‌های مصاحبه‌ای، آموزش معکوس، پلکان‌سازی و شبکه‌مفاهیم، روشی ترکیبی ارائه شد که در قالب شناخت حوزه دانش خبره، تعامل و پیش‌مصاحبه، جلسه‌های اکتساب دانش، پیاده‌سازی مصاحبه‌ها، تحلیل و دسته‌بندی و کددهی دانش، اجرایی می‌شود. هم‌چنین از میان ۲۱ معیار منتخب شناسایی شده به منظور مقایسه تکنیک‌های اکتساب دانش، ۱۶ معیار از سوی خبرگان حوزه مدیریت دانش مورد پذیرش قرار گرفت که به کمک آن‌ها مقایسه‌های زوجی در قالب مدل سلسله‌مراتبی و بکارگیری تکنیک AHP انجام شد. نتایج حاکیست روش ترکیبی ارائه شده در این پژوهش، بالاترین رتبه را در میان تکنیک‌های اکتساب دانش داراست. بنابراین سازمان‌های ایرانی می‌توانند به‌منظور اکتساب دانش خبرگان از روش ترکیبی ارائه شده بهره‌گیرند.

کلیدواژه‌ها: مدیریت دانش؛ اکتساب دانش؛ تکنیک‌های اکتساب دانش؛ تحلیل سلسله‌مراتبی.

* استادیار، دانشگاه شهید بهشتی (نویسنده مسئول).

E-mail: nezafati@sbu.ac.ir

** کارشناس ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی

*** استادیار، دانشگاه علامه طباطبایی.